

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІРПІНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора
з навчальної роботи

 Олена ПУСТОВА
« 01 » 09 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни «Основи охорони праці»
для підготовки фахового молодшого бакалавра
за галуззю знань 08 Право
спеціальності 081 «Право»

Ірпінь - 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи охорони праці» складена на основі програми навчальної дисципліни, затвердженої у 2023 р.

Розробник

Наталія КОВДА, викладач

Розглянуто і схвалено на засіданні циклової комісії інформаційних технологій, математичних та природничих дисциплін, протокол №2 від «31» серпня 2023 р.

Голова циклової комісії

Анастасія ШЦУК

Завідувач навчально-методичного кабінету коледжу

Людмила РОМАНЕНКО

ЗМІСТ

1. Передмова.....	4
2. Критерії оцінювання	6
3. Тематичний план.....	9
4. Зміст навчальної дисципліни	10
5.Перелік питань до модульної контрольної роботи №1	17
6.Перелік питань до модульної контрольної роботи №2.....	19
7. Перелік питань до підсумкової модульної контрольної роботи.....	21
8. Рекомендовані джерела інформації.....	26

ПЕРЕДМОВА

Актуальними проблемами сьогодення є недалекоглядне ставлення до життя та здоров'я громадян у процесі їх трудової діяльності, створення безпечних та нешкідливих умов праці є одним з найважливіших державних завдань. Успішне вирішення цього завдання значною мірою залежить від належної підготовки фахівців усіх освітньо-кваліфікаційних рівнів з питань охорони праці.

Метою вивчення дисципліни є надання знань, умінь, здатностей (компетенцій) для здійснення ефективної професійної діяльності шляхом забезпечення оптимального управління охороною праці на підприємствах (об'єктах господарської, економічної та науково-освітньої діяльності), формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку і усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі всіх заходів гарантування безпеки праці на робочих місцях.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні компетентності (СК):

СК 1. Здатність використовувати теоретичний і методичний інструментарій фінансової, економічної, математичної, статистичної, правової та

інших наук для розв'язання складних завдань у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Очікувані результати навчання

Результати навчання (РН):

РН 1. Знати свої права як члена суспільства, розуміти цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України;

дотримуватися вимог законодавства для забезпечення правомірності професійних рішень.

При вивченні дисципліни студенти використовують знання та навички здобуті при вивченні курсів "Безпека життєдіяльності", "Захист України", "Хімія", "Екологія", "Біологія";

Викладання дисципліни передбачає такі види навчання: лекції, семінарські заняття, індивідуальна робота студентів під керівництвом викладача, самостійна робота.

Проміжний та підсумковий контроль передбачає модульні контрольні роботи, опитування (виступи) на семінарських заняттях, оцінку реферату, виконання індивідуальних робіт та підсумкову модульну контрольну роботу.

Форма підсумкового контролю - залік.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Об'єктами контролю є отримані студентами знання в процесі засвоєння матеріалу дисципліни на лекціях, на семінарах і при виконанні самостійних робіт та індивідуальних занять.

Оцінки знань студентів виставляються за результатами поточного та підсумкового контролю.

Навчальний матеріал складається з двох модулів. Контрольний захід по першому модулю проводиться у формі тестового контролю протягом однієї години.

При поточному контролі застосовуються такі засоби: усне опитування, співбесіда на семінарах, захист рефератів, перевірка виконання самостійної та індивідуальної робіт, модульна контрольна робота.

Модульна контрольна робота складається із 35 варіантів. Кожний варіант містить у собі завдання теоретичного характеру, тестові завдання та визначення. Модульна контрольна робота виконується студентами письмово. Застосовується 50-бальна шкала для визначення рейтингу студентів.

Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за бальною шкалою	Оцінка за розширеною шкалою	Еквівалент оцінки за п'ятибальною шкалою
A	45-50	відмінно	5
B	40-44	дуже добре	4,5
C	35-39	добре	4
D	30-34	задовільно	3,5
E	25-29	достатньо	3
FX	17-24	незадовільно	2
F	0-16	неприйнятно	1

При поточному контролі знання студентів оцінюються за такими критеріями:

- оцінка «відмінно» виставляється студенту, який безпомилково викладає навчальний матеріал, показує глибоке розуміння суті поставлених питань;

– оцінка «добре» виставляється студенту, який грамотно розкриває суть поставлених питань, добре володіє термінами дисципліни, але допускає несуттєві помилки;

– оцінка «задовільно» виставляється студент, який поверхнево викладає суть навчального матеріалу, допускає багато помилок у відповідях на поставлені питання;

– оцінка «незадовільно» виставляється студенту, який не знає суті поставлених питань при викладенні матеріалу допускає грубі помилки.

Підсумковий контроль проводиться написанням підсумкової модульної контрольної роботи. Підсумкова модульна контрольна робота охоплює весь програмний матеріал і виконується студентами письмово. Застосовується 50-бальна шкала для визначення рейтингу студентів.

Для визначення рейтингу студентів в кредитно-модульній системі оцінки знань застосовується 100-бальна шкала.

Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за бальною шкалою	Оцінка за розширеною шкалою	Еквівалент оцінки за п'ятибальною шкалою
A	90-100	відмінно	5
B	82-89	дуже добре	4
C	75-81	добре	
D	67-74	задовільно	3
E	60-66	достатньо	
FX	35-59	незадовільно	2
F	1-34	неприйнятно	

Критерії оцінки знань наступні:

– оцінка „**відмінно**” ставиться студенту, який грамотно розкриває суть поставлених питань, повністю висвітлює теоретичне завдання;

– оцінка „**добре**” ставиться студенту, який грамотно розкриває суть поставлених питань, добре володіє термінологічним апаратом дисципліни, але допускає незначні помилки;

– оцінка „**задовільно**” ставиться студенту, який поверхово викладає суть

навчального матеріалу, робить багато помилок при відповідно поставлених питаннях;

– оцінка „незадовільно” ставиться студенту, який не знає суті поставлених запитань, при викладені навчального матеріалу допускає грубі помилки.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ ЗА РЕЙТИНГОВОЮ СИСТЕМОЮ ОЦІНЮВАННЯ

I семестр						Контрольний захід № 1 – 5 балів	Підсумок по модулю М 1 = ЗМ 1+ЗМ 2+ контрольний захід № 1 = 25 балів	ПМК = 50 балів
Модуль 1 – 25 балів								
	ЗМ 1 = 12 балів		ЗМ 2 = 8 балів					
Тема	Т. 1	Т. 2	Т. 3	Т. 4				
Активність на семінарах	5	5	5					
Виконання самостійної роботи	1	1	1	1				
Індивідуально-консультаційна робота під керівництвом викладача	-	-		1				
I семестр						Контрольний захід № 2 – 5 балів	Підсумок по модулю М 2 = ЗМ 3+ЗМ 4 + контрольний захід № 2 = 25 балів	Підсумкова атестація = М1 + М2+ ПМК = 100 балів
Модуль 2 – 25 балів								
	ЗМ 3 = 13 балів		ЗМ 4 = 7 балів					
Тема	Т. 5	Т. 6	Т. 7	Т. 8				
Активність на семінарах	5	5	5					
Виконання самостійної роботи	1	1	1					
Індивідуально-консультаційна робота під керівництвом викладача		1		1				

**Тематичний план з навчальної дисципліни «Основи охорони праці»
для спеціальності 081 «Право»**

Назва теми	Всього	В тому числі		
		лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота студентів
1	2	3	4	7
Вступ. Тема 1. Загальні питання охорони праці. Правові та організаційні основи охорони праці.	4	2	2	4
Тема 2. Державне управління охороною праці, державний нагляд і громадський контроль за охороною праці.	4	2	2	4
Тема 3. Організація охорони праці на підприємстві	4	2	2	3
Тема 4. Навчання з питань охорони праці.	4	2	2	4
Тема 5. Профілактика травматизму та професійних захворювань.	4	2	2	4
Тема 6. Основи фізіології та гігієни праці.	4	2		4
Тема 7. Основи виробничої безпеки	4	2	2	3
Тема 8. Основи пожежної профілактики на виробничих об'єктах	4	2	2	4
Всього	60	16	14	30

Підсумковий вид контролю: залік

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ» ЗА ЗМІСТОВНИМИ МОДУЛЯМИ

МОДУЛЬ І

ЗМ 1 (Т. 1-3) Правові та організаційні питання охорони праці

Тема 1. Вступ. Загальні питання охорони праці. Правові та організаційні основи охорони праці.

План лекційного заняття № 1

1. Фактори виробничого середовища, важкості і напруженості трудового процесу.
2. Комплексна оцінка чинників виробничого середовища та їхнього впливу на здоров'я і працездатність людини.
3. Соціальне та економічне значення охорони праці.
4. Основні поняття у галузі охорони праці.

План семінарського заняття № 1

1. Сучасний стан охорони праці в Україні та за кордоном.
2. Основні терміни та визначення в галузі охорони праці.
3. Класифікація шкідливих та небезпечних виробничих чинників.
4. Законодавство України про охорону праці.
5. Гарантії прав працівників на охорону праці.
6. Обов'язкові медичні огляди працівників певних категорій.
7. Нормативно-правові акти з охорони праці (НПАОП): визначення, основні вимоги та ознаки.

Перелік питань до самостійної роботи

1. Стандарти в галузі охорони праці.
2. Акти з охорони праці, що діють в організації, їх склад і структура.
3. Фінансування охорони праці.

Перелік рекомендованих джерел інформації

Основний: 1- 7;

Додатковий: 5-10.

Тема 2. Державне управління охороною праці, державний нагляд і громадський контроль за охороною праці.

План лекційного заняття № 2

1. Суть, завдання та функції управління охороною праці.
2. Органи державного управління охороною праці та їх повноваження.

План семінарського заняття № 2

1. Система державного управління охороною праці в Україні.
2. Компетенція та повноваження органів державного управління охороною праці.
3. Національна рада з питань безпечної життєдіяльності населення.
4. Органи державного нагляду за охороною праці, їх основні повноваження і права.
5. Громадський контроль за дотриманням законодавства про охорону праці.

Перелік питань до самостійної роботи

1. Комісія з питань охорони праці підприємства. Основні завдання та права комісії.
2. Регулювання питань охорони праці у колективному договорі.

Перелік рекомендованих джерел інформації

Основний: 1- 7;
Додатковий: 11.

ЗМ 2 (Т. 3-4) Охорона праці на підприємстві

Тема 3. Організація охорони праці на підприємстві.

План лекційного заняття № 3

1. Профспілковий, громадський контроль за додержанням законодавства про охорону праці.
2. Організація контролю за дотриманням законодавства про охорону праці.

План семінарського заняття № 3

1. Структура, основні функції і завдання управління охороною праці в організації.
2. Служба охорони праці підприємства. Статус і підпорядкованість.

3. Основні завдання, функції служби охорони праці.
4. Структура і чисельність служб охорони праці.
5. Права і обов'язки працівників служби охорони праці.
6. Громадський контроль за станом охорони праці в організації.
7. Уповноважені найманими працівниками особи з питань охорони праці, їх обов'язки і права.

Перелік питань до самостійної роботи

1. Атестація робочих місць за умовами праці.
2. Мета, основні завдання та зміст атестації.
3. Організація робіт та порядок проведення атестації робочих місць.
4. Карта умов праці.

Перелік рекомендованих джерел інформації

Основний: 1- 7;

Додатковий: 5-10.

Тема 4. Навчання з питань охорони праці

План лекційного заняття № 4

1. Принципи організації та види навчання з питань охорони праці.
2. Інструктажі з питань охорони праці.

План семінарського заняття № 4

1. Принципи організації та види навчання з питань охорони праці.
2. Інструктажі з питань охорони праці.
3. Вивчення основ охорони праці у навчальних закладах і під час професійного навчання.
4. Навчання і перевірка знань з питань охорони праці працівників під час прийняття на роботу і в процесі роботи. Спеціальне навчання і перевірка знань з питань охорони праці працівників, які виконують роботи підвищеної небезпеки.
5. Навчання з питань охорони праці посадових осіб.

Перелік питань до самостійної роботи

1. Види інструктажів.
2. Порядок проведення інструктажів для працівників.
3. Інструктажі з питань охорони праці для вихованців, учнів, студентів.
4. Стажування (дублювання) та допуск працівників до самостійної роботи.

Перелік питань до індивідуальної роботи

1. Принципи організації та види навчання з питань охорони праці

Перелік рекомендованих джерел інформації

Основний: 1- 7;

Додатковий: 9.

МОДУЛЬ II

ЗМ 3 (Т. 5-6) Фізіологія та гігієна праці

Тема 5. Профілактика травматизму та професійних захворювань

План лекційного заняття № 5

1. Виробничі травми.
2. Професійні захворювання.
3. Нещасні випадки виробничого характеру.
4. Інциденти та невідповідності.

План семінарського заняття № 5

1. Мета та завдання профілактики нещасних випадків професійних захворювань і отруєнь на виробництві.
2. Основні причини виробничих травм та професійних захворювань.

Перелік питань до самостійної роботи

1. Розподіл травм за ступенем тяжкості.
2. Основні заходи по запобіганню травматизму та професійним захворюванням.
3. Аналіз виробничого травматизму.
4. Розслідування та облік нещасних випадків на виробництві.

Перелік рекомендованих джерел інформації

Основний: 1- 7;

Додатковий: 3-11.

Тема 6. Основи фізіології та гігієни праці.

План лекційного заняття № 6

1. Повітря робочої зони.
2. Освітлення виробничих приміщень.
3. Вібрація.
4. Шум, ультразвук та інфразвук.

План семінарського заняття № 6

1. Чинники, що визначають санітарно-гігієнічні умови праці.
2. Мікроклімат робочої зони.
3. Вентиляція. Види вентиляції.
4. Основні вимоги до виробничого освітлення.
5. Джерела, класифікація і характеристики вібрації.
6. Інфразвук та ультразвук. Джерела та параметри інфразвукових та ультразвукових коливань.
7. Санітарно-захисні зони підприємств.

Перелік питань до самостійної роботи

1. Заходи та засоби попередження забруднення повітря робочої зони.
2. Джерела штучного освітлення, лампи і світильники.
3. Джерела, особливості і класифікація електромагнітних випромінювань та електричних і магнітних полів.
4. Класифікація та джерела випромінювань оптичного діапазону.
5. Особливості інфрачервоного (ІЧ), ультрафіолетового (УФ) та лазерного випромінювання, їх нормування, прилади та методи контролю.
6. Засоби та заходи захисту від ІЧ та УФ випромінювань.
7. Виробничі джерела іонізуючого випромінювання, класифікація і особливості їх використання.
8. Типові методи та засоби захисту персоналу від іонізуючого випромінювання у виробничих умовах
9. Захист від електромагнітних випромінювань і полів.
10. Класифікація лазерів за ступенями небезпечності лазерного випромінювання.
11. Специфіка захисту від лазерного випромінювання
12. Санітарно-гігієнічні вимоги до планування і розміщення виробничих і допоміжних приміщень.
13. Класи шкідливості підприємств за санітарними нормами.
14. Енерго- та водопостачання, каналізація, транспортні комунікації.
15. Вимоги охорони праці до розташування виробничого і офісного обладнання та організації робочих місць.

Перелік питань до індивідуальної роботи

1. Загальні санітарно-гігієнічні вимоги до розміщення підприємств та планування його території.

Перелік рекомендованих джерел інформації

Основний: 1- 7;

Додатковий: 5-10.

ЗМ 4 (Т. 7-8) Виробнича безпека на підприємствах

Тема 7. Основи виробничої безпеки

План лекційного заняття № 7

1. Безпека виробничого обладнання.
2. Безпека при експлуатації систем, що працюють під тиском.
3. Класифікація приміщень за ступенем небезпеки ураження електричним струмом.
4. Системи засобів і заходів безпечної експлуатації електроустановок.
5. Надання першої допомоги при ураженні електричним струмом.

План семінарського заняття № 7

1. Електротравматизм: дія електроструму на організм людини, види електротравм, причини.
2. Чинники, що впливають на наслідки ураження електричним струмом.
3. Класифікація приміщень за ступенем небезпеки ураження електричним струмом.
4. Класифікація заходів та засобів безпечної експлуатації електроустановок.
5. Надання першої допомоги при ураженні електричним струмом.

Перелік питань до самостійної роботи:

1. Загальні вимоги безпеки при експлуатації систем, що працюють під тиском.
2. Вимоги безпеки до посудин, що працюють під тиском.
3. Безпека при експлуатації котельних установок.
4. Безпека при експлуатації компресорних установок.
5. Безпека при експлуатації трубопроводів.
6. Безпека при експлуатації балонів.
7. Безпека при експлуатації установок кріогенної техніки.
8. Захист від статичної електрики.
9. Захист від атмосферної електрики (блискавки).
10. Технічні способи та заходи захисту, що застосовуються при нормальних режимах роботи електроустановок.
11. Призначення захисного заземлення та вимоги визначені щодо його

виконання.

12. Електрозахисні засоби та запобіжні пристосування, які використовують для безпечної експлуатації електроустановок.

13. Статична електрика, способи захисту.

Перелік рекомендованих джерел інформації

Основний: 1- 7;

Додатковий: 7.

Тема 8. Основи пожежної профілактики на виробничих об'єктах

План лекційного заняття № 8

1. Основні поняття та значення пожежної безпеки.
2. Пожежонебезпечні властивості матеріалів і речовин.

План семінарського заняття № 8

1. Системи пожежної безпеки. Оповіщувачи пожеж.
2. Методи пожежогасіння. Матеріали, що використовують для пожежогасіння службових та адміністративних приміщень.
3. Пожежовибухо небезпечність об'єкта.
4. Організація пожежної безпеки.

Перелік питань до самостійної роботи

1. Дії персоналу при виникненні пожежі.
2. Забезпечення та контроль стану пожежної безпеки на виробничих об'єктах.
3. Вивчення питань пожежної безпеки працівниками.
4. Системи профілактики пожеж та вибухів.

Перелік питань до індивідуальної роботи

1. Особливості горіння газів.

Перелік рекомендованих джерел інформації

Основний: [1- 7]; Додатковий: [10].

ПИТАННЯ ДО МОДУЛЬНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ №1

1. Сучасний стан охорони праці в Україні та за кордоном.
2. Суб'єкти і об'єкти охорони праці.
3. Основні терміни та визначення в галузі охорони праці.
4. Класифікація шкідливих та небезпечних виробничих чинників.
5. Конституційні засади охорони праці в Україні. Законодавство України про охорону праці.
6. Основні принципи державної політики України у галузі охорони праці.
7. Гарантії прав працівників на охорону праці, пільги і компенсації за важкі та шкідливі умови праці.
8. Охорона праці жінок.
9. Охорона праці неповнолітніх.
10. Охорона праці інвалідів.
11. Обов'язки працівників щодо додержання вимог нормативно-правових актів з охорони праці.
12. Обов'язкові медичні огляди працівників певних категорій.
13. Відповідальність посадових осіб і працівників за порушення законодавства про охорону праці.
14. Нормативно-правові акти з охорони праці: визначення, основні вимоги та ознаки.
15. Структура та реєстр нормативно-правових актів з охорони праці.
16. Система стандартів безпеки праці.
17. Міждержавні стандарти системи стандартів безпеки праці.
18. Національні стандарти України з охорони праці.
19. Санітарні, будівельні норми, інші загальнодержавні документи з охорони праці.
20. Акти з охорони праці, що діють в організації, їх склад і структура.
21. Інструкції з охорони праці.
22. Розробка та затвердження актів з охорони праці, що діють в організації.
23. Фінансування охорони праці. Основні принципи і джерела.
24. Заходи і засоби з охорони праці, витрати на здійснення і придбання яких включаються до валових витрат.
25. Система державного управління охороною праці в Україні.
26. Компетенція та повноваження органів державного управління охороною праці.
27. Національна рада з питань безпечної життєдіяльності населення.
28. Органи державного нагляду за охороною праці, їх основні повноваження і права.
29. Громадський контроль за дотриманням законодавства про охорону праці.

30. Структура, основні функції і завдання управління охороною праці в організації.

ПИТАННЯ ДО МОДУЛЬНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ №2

1. Служба охорони праці підприємства. Статус і підпорядкованість.
2. Основні завдання, функції служби охорони праці.
3. Структура і чисельність служб охорони праці.
4. Права і обов'язки працівників служби охорони праці.
5. Громадський контроль за станом охорони праці в організації.
6. Уповноважені найманими працівниками особи з питань охорони праці, їх обов'язки і права.
7. Комісія з питань охорони праці підприємства. Основні завдання та права комісії.
8. Регулювання питань охорони праці у колективному договорі.
9. Атестація робочих місць за умовами праці. Мета, основні завдання та зміст атестації.
10. Організація робіт та порядок проведення атестації робочих місць. Карта умов праці.
11. Кабінети промислової безпеки та охорони праці, основні завдання та напрямки роботи кабінетів.
12. Кольори, знаки безпеки та сигнальна розмітка.
13. Стимулювання охорони праці.
14. Принципи організації та види навчання з питань охорони праці.
15. Навчання і перевірка знань з питань охорони праці працівників під час прийняття на роботу і в процесі роботи.
16. Спеціальне навчання і перевірка знань з питань охорони праці працівників, які виконують роботи підвищеної небезпеки.
17. Навчання з питань охорони праці посадових осіб.
18. Інструктажі з питань охорони праці. Види інструктажів.
19. Порядок проведення інструктажів для працівників.
20. Інструктажі з питань охорони праці для вихованців, учнів, студентів.
21. Стажування (дублювання) та допуск працівників до самостійної роботи.
22. Виробничі травми, професійні захворювання, нещасні випадки виробничого характеру.
23. Мета та завдання профілактики нещасних випадків професійних захворювань і отруєнь на виробництві.
24. Основні причини виробничих травм та професійних захворювань.
25. Розподіл травм за ступенем тяжкості.
26. Основні заходи по запобіганню травматизму та професійним захворюванням.
27. Роль центральної нервової системи в трудовій діяльності людини. Втома.
28. Гігієна праці, її значення.

29. Чинники, що визначають санітарно-гігієнічні умови праці.
30. Робоча зона та повітря робочої зони.

ПИТАННЯ

ДО ПІДСУМКОВОЇ МОДУЛЬНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

1. Структура, зміст і мета курсу. Поняття про охорону праці.
2. Історія розвитку науки про охорону праці
3. Стан охорони праці на сучасному етапі в Україні.
4. Основні законодавчі акти з охорони праці.
5. Державна політика в галузі охорони праці. Основні її принципи.
6. Права працівників на охорону праці під час роботи на підприємстві.
7. Права працівників на пільги і компенсації за важкі та шкідливі умови праці.
8. Охорона праці жінок.
9. Гарантії прав на охорону праці при укладанні трудового договору.
10. Стимулювання охорони праці.
11. Обов'язки працівника щодо додержання вимог нормативно-правових актів з охорони праці.
12. Обов'язкові медичні огляди працівників певних категорій.
13. Навчання та систематичне підвищення знань працівників України з питань охорони праці.
14. Фінансування охорони праці.
15. Штрафні санкції до юридичних та фізичних осіб, які відповідно до законодавства використовують найману працю посадових осіб та працівників.
16. Права посадових осіб Держпраці як центрального органу виконавчої влади з нагляду за охороною праці.
17. Відповідальність за порушення вимог щодо охорони праці.
18. Вимоги до Закону України “Про охорону праці” щодо розслідування та обліку нещасних випадків.
19. Дослідження виробничих нещасних випадків.

20. Види розслідування.
21. Визначення показників частоти та тяжкості травматизму.
22. Порядок і термін розслідування нещасних випадків.
23. Склад комісій з розслідування нещасних випадків.
24. Форми актів розслідування нещасних випадків.
25. Поняття про управління охороною праці.
26. Система управління охороною праці (СУОП).
27. Функції та задачі управління охороною праці на виробництві.
28. Органи державного управління охороною праці.
29. Обов'язки власника щодо дотримання вимог з охорони праці.
30. Служба охорони праці на підприємстві.
31. Економічне значення заходів з поліпшення умов та охорони праці.
32. Показники ефективності заходів поліпшення умов та охорони праці.
33. Методи оцінки соціальної та соціально-економічної ефективності заходів по поліпшенню умов та охорони праці.
34. Методи економічної оцінки ефективності заходів, направлених на поліпшення умов і охорони праці.
35. Визначення понять виробниче приміщення, робоче місце, організація робочого місця.
36. Причини виробничих нещасних випадків
37. Вплив параметрів мікроклімату на людину.
38. Методи нормалізації параметрів мікроклімату.
39. Оздоровлення повітряного середовища приміщень.
40. Вентиляція, види вентиляції.
41. Кондиціонування повітря.
42. Природне освітлення, його значення для працюючих.
43. Освітлення виробничих приміщень, світлотехнічні величини нормування освітлення, види виробничого освітлення.

44. Вимоги до штучного освітлення. Джерела штучного освітлення.
45. Розрахунок освітлення.
46. Загальна характеристика та вплив іонізуючих випромінювань на людину.
47. Одиниці виміру іонізуючих випромінювань.
48. Біологічна дія іонізуючих випромінювань на організм людини.
49. Поняття про гранично припустиму дозу (ГПД) загального опромінення. Її величина на рік для людини.
50. Проникаюча здатність іонізуючих випромінювань.
51. Захист від іонізуючих випромінювань.
52. Електромагнітні випромінювання (ЕМВ). Природа, вплив на людину.
53. Методи захисту від ЕМВ.
54. Стандарти та безпечні рівні випромінювань комп'ютерів для організму людини.
55. Електромагнітні випромінювання комп'ютерів.
56. Електромагнітні випромінювання портативних комп'ютерів.
57. Вібрація. Її походження, вплив на людину. Захист від вібрації.
58. Шум. Джерела шуму, вплив на людину, захист від шуму.
59. Інфразвук. Природа. Методи захисту.
60. Ультразвук. Природа. Методи захисту.
61. Випромінювання оптичного діапазону. Захист від їх дії.
62. Класи шкідливості підприємств та розміри санітарних зон.
63. Вимоги до розміщення підприємств в залежності від їх класу.
64. Поняття “небезпечна зона” виробничого обладнання.
65. Загальні вимоги безпеки до виробничого обладнання.
66. Безпека при експлуатації систем, що працюють під тиском.
67. Безпека при експлуатації підйомно-транспортних засобів.
68. Загальні вимоги безпеки до посудин, що працюють під тиском.

69. Безпека при експлуатації балонів.
70. Актуальність питань електробезпеки.
71. Основні визначення електробезпеки.
72. Дія електричного струму на організм людини.
73. Термічна дія струму.
74. Електролітична дія струму.
75. Біологічна дія струму.
76. Чинники, що впливають на тяжкість ураження електричним струмом.
77. Поняття “пороговий відчутний струм”.
78. Поняття “пороговий невідпускаючий струм”.
79. Поняття “пороговий фібриляційний струм”.
80. Напруга кроку.
81. Причини електротравм.
82. Класифікація приміщень за небезпекою електротравм.
83. Забезпечення безпеки електрообладнання.
84. Електрозахисні засоби.
85. Надання першої долікарняної допомоги ураженому електричним струмом.
86. Основні законодавчі та нормативні документи, що регламентують вимоги до пожежної безпеки.
87. Статистика та динаміка пожеж в Україні.
88. Основні причини пожеж.
89. Суть процесу горіння. Види горіння.
90. Класифікація приміщень за вибухопожежонебезпечністю.
91. Класифікація пожежонебезпечних зон в приміщеннях та поза ними.
92. Організаційні та технічні заходи забезпечення пожежної безпеки.
93. Пожежна безпека електроустаткування.
94. Пожежна сигналізація.

95. Принцип дії та класифікація вогнегасних засобів.
96. Принципи дії вогнегасних засобів (води, вогнегасників різних типів).

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні джерела:

1. Є.П. Желібо, М.П. Гандзюк /Основи охорони праці [Текст]: підручник для студ. ВНЗ / 2021. – 384 с.
2. Запорожець О.І. Цивільний захист / О.І. Запорожець, В.О. Михайлюк, Б.Д. Халмурадов та ін. – К. : «Центр навчальної літератури», 2019. – 264 с.
3. Довідник рятувальника: Аварійно-рятувальні та інші невідкладні роботи з ліквідації наслідків радіаційних аварій. – К.: УкрНДІЦЗ, 2013. – 186 с.
4. Методичні рекомендації з розроблення картографічних документів та схем у сфері цивільного захисту (затверджено наказом МНС від 13 липня 2010 № 544).
5. Осипенко С.І. Захист і самопоміч у надзвичайних ситуаціях : посібник / С.І. Осипенко, О.В. Ткач. – Київ : ДСНС, 2019. – 48 с.
6. Міжнародне гуманітарне право: Відповідаємо на ваші запитання. – Женева : МКЧХ, 2020. – 112 с.
7. Яремко З.М., Тимошук С.В., Писаревська С.В., Стельмахович О.Б. Охорона праці :навч. посібник за ред. проф. З.М. Яремка. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. –430 с.

Додаткові джерела:

1. Артамонов Б. Б. Екологічна експертиза : навч. посіб. / Б. Б. Артамонов , Н. Г. Міронова. – Львів : Новий Світ-2000, 2018. – 141 с.
2. Закон України про охорону навколишнього природного середовища. Документ 1264-ХІІ [Електронний ресурс] / ВВР// Редакція від 01.01.2021, підстава - 377-ІХ. - 2021. – Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text>.

3. Веб-сторінка Екологічної програми Європейської комісії. – Режим доступу : http://www.europa.eu.int/comm/dgs/environment/index_en.htm.

4. Кіт Л.Я. Основи рятування і збереження життя людини, яка перебуває у невідкладному стані / Л.Я. Кіт, Н.В. Наливайко. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. – 132 с.

4. Домедична допомога при мінно-вибуховій травмі : методичний посібник / В.О. Крилюк, В.Ю. Кузьмін, І.В. Кузьмінський та ін. – Київ, 2016, – 75с.

5. Домедична допомога в умовах бойових дій: Методичний посібник / В.О. Крилюк, Д.М. Сурков, С.О. Гурє'в, та ін. – ТОВ «Ожива», 2022, – 76 с.

6. Мельцер Н. Міжнародне гуманітарне право: загальний курс / Н. Мельцер. – Київ :МКЧХ, 2020. – 398 с.

7. Про схвалення Концепції Загальнодержавної програми 237 використання та охорони земель на період до 2022 року: проект розпорядження Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.dazru.gov.ua/terra/control/uk/publish/articleart_id=128425.

8. Радовенчик Я. В. Екологічні аспекти керування якістю навколишнього середовища / Я. В. Радовенчик, І. М. Трус, М. Д. Гомеля. – Київ: Кондор, 2020. – 208 с.

9. Сет М. С. Нехай буде вода. Ізраїльський досвід вирішення світової проблеми нестачі води [Електронний ресурс] / М. Сігел Сет // Yakaboo Publishing. – 2021. – Режим доступу до ресурсу: https://www.yakaboo.ua/ua/book_publisher/view/Yakaboo_Publishing/.

10. Соболев В. І. Біологія і екологія. Книга для вчителя. Конспекти уроків. 11 клас / Валерій Соболев. - Кам'янець-Подільський: ФОП Сисин О. В., 2019. – 136 с.

11. Соломенко Л. І. Екологія людини / Л. І. Соломенко. – Київ: Центр навчальної літератури, 2017. – 120 с.

12. Інформаційні ресурси Інтернет-мережі

Сайт кафедри безпеки життєдіяльності: <http://www.lnu.edu.ua/life-safety/>

Сайт Верховної Ради України: <http://www.rada.gov.ua/>

Сайт Ради національної безпеки і оборони України <https://www.rnbo.gov.ua/>

Сайт Міністерства охорони здоров'я України <http://www.moz.gov.ua/>